

Dr George Payton, Tłumaczenie Biblii, sesja 12, Wyzwania w tłumaczeniu i komunikacji, Zagadnienia językowe, część 1.

© 2024 George Payton i Ted Hildebrandt

To jest doktor George Payton w swoim nauczaniu na temat tłumaczenia Biblii. To jest sesja 12, Wyzwania w tłumaczeniu i komunikacji, Zagadnienia językowe, część 1.

Mówiliśmy o różnych wyzwaniach związanych z transferem tłumaczeń i powiedzieliśmy, że są to dwie podstawowe kategorie. Tekst ma problemy kulturowe, które utrudniają jego tłumaczenie, i mieliśmy tego przykłady.

Istnieją również wyzwania językowe lub językowe. Mają po prostu charakter języka, który jest po prostu trudny, ponieważ nie pasują do siebie. Nie działają one w ten sam sposób i mają różne cechy gramatyczne i semantyczne, więc musimy dokonać dostosowań, aby przekazać znaczenie.

I znowu chcemy, żeby to znaczenie było dobrze odebrane. Zatem pierwszym językiem figuratywnym lub problemem językowym, którym się zajmiemy, są idiomy. I pytamy, dlaczego tak trudno jest przetłumaczyć idiomy? Cóż, idiomy są językiem figuratywnym.

A ponieważ jest to przenośne, jest to przeciwieństwo dosłownego. Nie można więc brać idiomów dosłownie. Rozbicie idiomów może być trudne, zwłaszcza gdy widzisz je w innym języku.

Może to być trudne do zrozumienia. Inną rzeczą jest to, że idiomy nie mają charakteru kompozycyjnego. Nie możesz dodać tego słowa plus tego słowa plus tego słowa plus tego słowa i mieć znaczenie każdego z tych słów, a wtedy zrozumiesz znaczenie całości.

Na przykład, jeśli powiesz, że dmuchnął w górę, po prostu spróbuj przetłumaczyć słowo „on” na inny język, a następnie dmuchnął na inny język, a następnie „jego” na inny język, a następnie „góra” na ten język. Nawet w języku angielskim nie da się zrozumieć znaczenia słów „on zawalił”, rozumiejąc znaczenie każdego słowa. Więc to nie jest kompozycyjne.

Nie możesz dodać 1 plus 1 plus 1 plus 1 równa się 4. Zatem to nie jest suma jego części. A czasami nawet trudno rozpoznać w innym języku, że jest to rzeczywiście język przenośny. Kolejną rzeczą jest to, że jest bardzo koncepcyjny.

Wyobrażasz sobie ten obraz słowny, który do ciebie przychodzi, a potem próbujesz powiązać go z tym, co wiesz. Jest to część tej wspólnej wiedzy, którą ludzie mają razem, żyjący w tej samej kulturze, w tym samym światopoglądzie. Wszyscy użytkownicy tego języka będą używać tych słów i wyrażań w ten sam sposób, dlatego dzielą się całą tą wiedzą, która jest bardzo koncepcyjna. I to jest specyficzne dla języka.

Idiom w jednym języku nie musi być konieczne wymawiany w ten sam sposób w innym języku. Jeśli spróbujesz powiedzieć to dosłownie, często nie ma to sensu. OK, oto kilka przykładów angielskich idiomów.

Aby rozgłosić nowinę. Rozpowszechniliśmy tę wiadomość. Na chleb smarujemy masło.

OK, do czego on zmierza? Co to znaczy? Nie ma go w samochodzie. On próbuje coś powiedzieć, a ty próbujesz zrozumieć, co chce powiedzieć. Doprowadza mnie do szaleństwa.

Prowadzisz samochód i doprowadzasz kogoś do szaleństwa. Tak naprawdę to moje prowadzenie samochodu doprowadza moją żonę do szału. W porządku.

Ćma wygryzła mi dziurę w koszuli. To ma sens, prawda? Ćma jest na twojej koszuli i jest w niej dziura. Jak można zjeść coś, czego nie ma? Dziura to coś, co jest puste.

Jak może zjeść coś, czego nie ma? To nie jest tłumaczenie, a misjonarka próbuje dosłownie przetłumaczyć to na suahili, a osoba mówi: „Nie mam pojęcia, co właśnie powiedziała”. W języku suahili nie ma to sensu. Przerwać ciszę.

Co to znaczy? Zapadła cisza, potem ktoś coś powiedział i już nie było ciszy. Burza minęła. To chyba niemal dosłownie.

Wiatr wiał obok nas i wiał, ale nie mówimy przez co. Mówimy po prostu, że się rozważyło. OK, konflikt się skończył.

Tutaj znowu mamy konflikt jako rzecz nieożywioną. Właściwie jest to koncepcja oparta na rzeczach, które zrobili ludzie, a która rozwała się w ten sam sposób, w jaki przeszła burza. Poczekaj sekundę.

Idiomy, ok. Oto więcej: Na piłce.

Dziś jest naprawdę przy piłce. Spróbuj przetłumaczyć to na inny język. Jeśli znasz hiszpański, spróbuj powiedzieć niektóre z tych rzeczy po hiszpańsku, a jeśli znasz inny język, spróbuj.

Dam ci pierścionelek. Może dzisiaj nie jest to tak często używane, ale kiedyś oznaczało, że zadzwonię do ciebie, zamiast zadzwonić do ciebie, jak ci to proponowałem, a potem facet klęczy na jedno kolano i to wszystko, o czym rozmawialiśmy omawialiśmy na tamtej sesji. Uderz mnie.

To dziś popularne stwierdzenie. To znaczy co? To znaczy skontaktuj się ze mną. Uderz mnie.

Tekst. Połączenie telefoniczne. Pewnie SMS-y, bo ludzie dzisiaj nawet nie lubią ze sobą rozmawiać.

Może. Nie wiem. Uderz mnie.

Napisz do niego e-mail. Zaśpiewaj numer. Liczba czego? Nie, to znaczy zaśpiewaj piosenkę.

I tak liczba jest w muzycznym świecie innym słowem lub synonimem piosenki. Zaśpiewamy piosenkę. Weź to od góry.

Oznacza rozpoczęcie od początku. Czuje się przygnębiony. Ponownie, jeśli spróbujesz przetłumaczyć to dosłownie na inny język, czuję, że mam rację.

Złe, smutne, nieważne. Prawdopodobnie użyłbyś innego słowa. Jest na to gotowy.

Czy to oznacza, że ma depresję? Nie, to znaczy, że chętnie się podporządkuje, chętnie to zrobi lub zgodzi się na cokolwiek to jest. Widzisz, tych wszystkich rzeczy używamy na co dzień. Używamy ich tak często, że nawet nie zdajemy sobie sprawy, że to mówimy.

Dlaczego więc używamy idiomów? Są zabawni. Jeśli wymyślisz naprawdę dobry idiom, sprawi to mnóstwo frajdy i wzbogaci język. I żywy.

Otrzymasz ten obraz słowny, szczególnie jeśli użyjesz go z porównaniem. To po prostu sprawia, że język jest o wiele bardziej żywy .

Dzięki temu język staje się ciekawszy. Bardziej interesująco jest rozmawiać z ludźmi, a oni dostają i mówią najzabawniejsze rzeczy, albo mówią śmieszne rzeczy i używają tych idiomów. To wzbogaca język i czyni go ciekawszym.

A przy wszystkich tych idiomach istnieje pewne powiązanie z prawdziwym światem i prawdziwymi rzeczami, które robią ludzie. Na przykład, jeśli powiem: Uważaj, stary. stąpasz po cienkim lodzie.

To idiom oznaczający, że znajdujesz się w niebezpiecznie niebezpiecznej sytuacji. Jeśli będziesz to kontynuować, sprawy potoczą się źle.

Ale to jest zakorzenione w czym? Rzeczywistość. Łyżwiarstwo. I nie dostaniesz tego od lodowiska, ok? Z dwóch powodów.

Po pierwsze, na lodowisku nie ma cienkiego lodu. A po drugie, pod lodem nie ma nic poza betonem. A co jeśli jesteś w jeziorze? Jeździsz na łyżwach i jesteś na krawędzi, a lód nie jest tak gruby.

A jeśli będziesz szedł dalej, lód będzie zbyt cienki, aby utrzymać Twój ciężar i wpadniesz do środka. Jeździsz na łyżwach po cienkim lodzie. Oparty na jakiejś prawdziwej sytuacji.

Jak powiedzieliśmy pewnego dnia, używamy wyrażenia „krok do talerza”. To oznacza, że teraz twoja kolej. Wstań, bądź mężczyzną i wykonaj swoją pracę, prawda? Pochodzi z baseballu, gdzie faktycznie podchodzisz do talerza.

A jeśli nie chcesz być wystarczająco blisko talerza, jak możesz uderzyć piłkę, prawda? Opiera się więc na rzeczywistej sytuacji w naszej kulturze. Wiele z tych rzeczy ma charakter kulturowy i jest połączonych z naszą kulturą poprzez język. Pokazuje, co myślimy o świecie.

Pokazuje, jak postrzegamy świat. I widać to po słowach, których używamy. A co z idiomami w innych językach? Jak oni wyglądają? Podam ci kilka idiomów w języku orma lub suahili i powiem ci, który to jest.

A potem powiem ci, co to znaczy. Dobra. Po pierwsze, mam twoje ucho.

Mam twoje ucho. Może cię słucham. Uważam.

Śmiało, powiedz, co chcesz powiedzieć. Jestem z tobą. Może to oznaczać, że się z tobą zgadzam.

To nie oznacza żadnego z nich. Tak więc jechałem przez okolice Ormy po tym, jak mieszkałem tam przez wiele lat, a potem wyjechałem i teraz jestem w drodze powrotnej, przejeżdżając przez tę okolicę. I ten starzec zatrzymał mnie i zadał mi pytanie.

Zatrzymałem więc samochód i rozmawialiśmy w Ormie. Jeździmy tam i z powrotem. A on zapytał: kim jesteś? Zapytałem: czy pamiętasz tego białego gościa, który mieszkał w tym mieście? Nazywał się Guyo.

To ja. I powiedział: Gurkan ke kaba . Mam twoje ucho.

Co oznacza, och, słyszałem o tobie. Słyszałem o tobie. Fascynujący.

Dobra. Dostał piec. Poszedł więc do Home Depot, gdzie była wyprzedaż piekarników i kuchenek, a on kupił kuchenkę.

To nie jest to, co to oznacza. Co to znaczy? Co robicie z piecami? Gotujesz jedzenie, ok? I tak cały kompleks gotowania jedzenia. Powiem wam, single, kiedy byłem singlem, nie lubiłem gotować.

Właściwie, kiedy mojej żony nie ma, nawet jeśli nie ma jej przez cały dzień, ok, cóż, powiedzmy, że nie gotuję za dużo, ok? Ale kiedy wraca, robi niezły posiłek, stary. To znaczy, że się ożenił. Piec jest figurą dla pani w kuchni przy kuchence, która przygotowuje mu jedzenie.

Dostał piec. To jest prawdziwe wyrażenie w języku suahili i nie ma ono na celu uwłaczania kobietom. Tak naprawdę wiele afrykańskich kobiet jest dumnych i szczęśliwych z tego, że to one zapewniają żywność swojej rodzinie.

Moja żona i ja byliśmy w domu przyjaciela i rozmawiałem z moim przyjacielem, a moja żona rozmawiała z jego żoną. A potem mówię: och, moja żona rozmawia z twoją żoną. Chodźmy się z nimi spotkać.

I wtedy kobieta powiedziała do mojej żony, mając na myśli własnego męża: to jest mężczyzna, dla którego gotuję. To była jej duma. Ona jest dostawcą pożywienia dla rodziny.

Uznała to za część swojej tożsamości. Dostał więc piec, co oznacza, że ożenił się. Wiem, że przepraszam, drogie panie.

Przepraszam, ale używam tego tylko jako przykładu idiomu. OK, bądź oczami. Piga macho, czyli ue macho.

Ue macho, bądź oczami, występuje w znanej chrześcijańskiej piosence. Un te ule, ue macho. Chrześcijanin, bądź czujny.

Być świadomym. Bądź świadomy, że wokół ciebie mogą znajdować się złe wpływy. Bądź świadomy tego, co robią ludzie.

Być świadomym. Być może wyczekuj Jezusa. Być świadomym.

Ue macho, bądź oczami. Widzisz, nie ma sposobu, żeby to osiągnąć, jeśli nie znasz języka. W porządku.

Hit zdjęcie, piga picha . Piga picha oznacza, że idziesz w ten sposób i klikasz. Robisz zdjęcie.

Bierzemy ich, a oni ich uderzają. To samo dotyczy robienia zdjęcia, ok? Piga, albo przepraszam, piga picha , tak to się mówi po suahili. Piga simu .

Simu oznacza telefon. Co robisz, gdy uderzasz w telefon? Ty, ty zadzwoń. Zatem uderzenie w telefon oznacza wykonanie połączenia telefonicznego.

Uderz w żelazo. Żelazo to żelazko, którym prasujesz swoje ubrania. Hit iron oznacza wyprasowanie ubrań.

Kupi kapasi . Prasuję ubrania. Niektóre z nich są bardziej oczywiste, inne mniej.

Ale widzisz, słowo uderzenie jest używane na kilka różnych sposobów i nie oznacza nawiązania kontaktu fizycznego. Dobra. Zatem „bądź oczami” oznacza poza czujnością.

Pig macho. Jechałem z przyjacielem w centrum Nairobi i szukaliśmy konkretnego sklepu, którego żadne z nas nie wiedziało. Ale on powiedział: „Wiesz, myślę, że to jest na tej jednej ulicy”.

Chodźmy tam. Więc on prowadzi, ja siedzę na miejscu pasażera, a on mówi, że musimy się dowiedzieć, gdzie jest sklep. Pig macho.

Rozejrzeć się. Spróbuj to znaleźć. Zobacz gdzie to jest.

Inaczej niż uwe macho. Bądźcie w pogotowiu, to pierwsze, rozglądajcie się uważnie i pomóżcie mi znaleźć to w sekundę. Dobra.

Usłysz głód. Słyszeć głód oznacza odczuwać głód, a słowa „słyszeć” używają w odniesieniu do pewnych odczuć i wrażeń cielesnych. Więc jeśli powiesz: Jestem spragniony, powiesz: Słyszę pragnienie.

Nasikia , sygnał. Słyszę głód. Nasikia , sygnał.

Nasikia oznacza słyszeć. Można więc usłyszeć dźwięki, dosłownie. Ale potem myślisz, dlaczego tak mówią? Techniczną odpowiedzią na to pytanie jest: ponieważ.

Rozszerzoną techniczną odpowiedzią na to pytanie jest to, że tak właśnie jest. I nie ma odpowiedzi. Nie mogę ci powiedzieć.

Nikt inny też nie może. Dlaczego tak mówią? Tak właśnie jest. Inny.

Nie ma możliwości. To jest wyrażenie Ormy, które zapożycza słowo „możliwość” z języka suahili. Nafasi .

A jeśli powiedzą Nafasi hinkabu , on nie ma nafasi , to znaczy, że jest chory. On jest chory. Kenijczycy z innego plemienia słyszą to i nie mają pojęcia, co to oznacza.

Nie ma możliwości zrobić czego? Cóż, nie czuje się dobrze. On jest duchem. Lubujir .

To wyrażenie Ormy. To znaczy, że jest naprawdę, naprawdę chory i wkrótce umrze. Zatem lubu może oznaczać ducha.

Lubu może oznaczać życie. Lubu może oznaczać śmierć. Zatem, w zależności od tego, jak się go użyło, ale lubujir oznacza, że on jest, cytuję-niecytuję, w śmierci lub w duchu.

To znaczy, że jest prawie gotowy na śmierć. Częścią problemu jest to, że w językach występuje mowa idiomatyczna, która w rzeczywistości nie jest idiomami. Mówimy więc o języku idiomatycznym.

Umyj naczynia. Słyszałeś kiedyś to wyrażenie? Twoja mama mówi Ci, żebyś potem pozmywał naczynia. Posprzątaj stół.

OK, dlaczego mamy tam to słowo? Spróbuj przetłumaczyć to dosłownie, trzymanie tego słowa w środku nie będzie miało sensu. Oshajuvyombo . Umyj naczynia.

Tak, to nie ma sensu. Jest to więc wyrażenie idiomatyczne, ale niekoniecznie idiom. Powiedzielibyśmy: cóż, tak właśnie rozmawiamy.

To tylko czasownik, umyj się. Potem masz to: umyj się przed obiadem. Co to znaczy? To znaczy, moja mama ciągle nam to powtarzała, kiedy byliśmy dziećmi.

To znaczy co? Umyj ręce przed pójściem na kolację. Mój przyjaciel, Amerykanin, zaprosił na kolację kilku Brytyjczyków. To było w Nairobi.

Więc brytyjscy koledzy, amerykańscy koledzy, Amerykanie zaprosili Brytyjczyków na kolację. A Amerykanie powiedzieli: czy chciałbyś się wcześniej umyć? Chcesz się umyć? Które zmywanie zinterpretowali Brytyjczycy? Pierwszy. Tłumaczyli, że Amerykanie powiedzieli, kiedy skończy się obiad, czy chciałbyś pomóc w zmywaniu naczyń? A Amerykanie mieli na myśli co? Czy chcesz umyć ręce? Mamy dwie kultury oddzielone wspólnym językiem.

Amerykanie i Brytyjczycy. OK, zmywanie może oznaczać dwie różne rzeczy. I nigdy nie używają zmywania w znaczeniu mycia rąk.

Właściwie powiedzieliby: umyj ręce. Czy chcesz umyć ręce? Dokończ jedzenie. To oznacza zjedzenie reszty, prawda? Potem mamy ten.

Odłożyła resztki. Istnieją dwie interpretacje tego wyrażenia. Jednym z nich byłoby umieszczenie ich w pojemniku Tupperware w lodówce.

Drugi oznacza, że naprawdę może go odłożyć, jeśli go zje. Więc słyszałeś o grubej kobiecie w kuchni? Nie, naprawdę mogłaby odłożyć resztki. No dobrze, więc odkładanie może mieć więcej niż jedno znaczenie.

Przynajmniej w dialekcie niektórych ludzi. Ona rozmawia przez telefon. Powtórzę: to nie jest idiom, ale ona nie stoi fizycznie przy telefonie.

Właśnie tak mówimy, że rozmawia przez telefon. I tak, jak mówią, jest w języku suahili, powiedzą, że ona rozmawia przez telefon. Zamiast dosłownie przez telefon.

Dobra. Kup coś w sklepie. Oznacza to, że idziesz do sklepu i idziesz w ten sposób.

I coś wybierasz. Więc właśnie odebrałem telefon, prawda? W innych językach tak się nie mówi. Jest to wyrażenie idiomatyczne, które nie jest idiomem.

Oznacza to, że pójdziemy i kupimy w sklepie tę rzecz, którą chcemy. Jeszcze jeden, usiądź. Gdzie chcesz, żebyś to zabrał? Powtarzam: traktuję te słowa dosłownie.

Swoją drogą, czy ktoś wie kim jest Amelia Bedelia? A ten serial dla dzieci Amelia Bedelia? Cóż, autorka Amelii Bedelii, to książka dla dzieci, zawierająca rysunki i takie tam. To ilustrowana seria. A Amelia Bedelia bierze idiomy dosłownie.

A cała książka polega na tym, że traktuje rzeczy dosłownie, choć nie miały być dosłownie. I to jest zabawne. Więc ona jest pokojówką w tym jednym domu i mówi jej, że wychodzimy na wieczór.

Oto dekoracje. Przytnij drzewo. Więc ona idzie po nożyce do żywopłotu, ścina drzewo i jest tak ładnie i schludnie.

A oni wracają i odchodzą. Co zrobisz? Ona mówi: cóż, przyciąłem drzewo, tak jak mówiłeś. Przycinanie co oznacza? Udekorować. W porządku.

Wybierz swoje miejsce. Czy to oznacza: wybierz , wybierz, wybierz miejsce, na którym chcesz usiąść? Dobra. Więc to są te same.

Język idiomatyczny w języku suahili. Więc Alifika nyumayangu , dosłownie, dotarł do moich pleców. Oznacza to, że przybył po mnie, za mną lub przyszedł po mnie.

Więc to właściwie kwestia czasu. Ale to dosłownie moje plecy. Alitsimama mbeleyake

Stała naprzeciwko jego. Co oznacza, że stała przed nim. A po hebrajsku mają przed Panem.

A w Nowym Testamencie ktoś upadł przed Jezusem. To znaczy przed. To jest ten sam rodzaj ekspresji.

Powiedzieć to wcześniej po angielsku, brzmi dziwnie. Powiedzielibyśmy, że przed. Ale w języku suahili jest to prawie bezpośrednio tłumaczenie greckiego lub hebrajskiego.

Ponieważ używają tych samych słów w ten sam sposób. Lub podobne słowa w podobny sposób. Wali ongea juyake .

Ju oznacza górę lub powyżej. Wali ongea oznacza, że rozmawiali. Oni mówili.

A potem „yake” oznacza jego. Rozmawiali o jego. Rozmawiali o nim.

Jeśli więc powiesz, że rozmawiali o tym problemie, możesz powiedzieć, że rozmawiali o juya , tej rzeczy. Ale kiedy jest to osoba, to tak staje się jego. Rozmawiali o jego.

Rozmawiali o. Więc ju może mieć na myśli około. Ndege aleyruka juyake .

Ptak wskoczył na jego. Albo ptak przeleciał nad nim. Powyżej przekreśl.

Albo to oznacza, że ptak na niego wylądował. Czy pamiętasz z Księgi Rodzaju 1-2? Woda pokryła się wszędzie i unosił się duch Pana. Al p'nei hamajim .

Alu, co to znaczy? P'nei manayim oznacza na powierzchni wód. Dosłownie oblicze wód. Co znaczy al? To może oznaczać koniec.

Lub może to oznaczać na powierzchni wód. Może to oznaczać jedno i drugie w języku hebrajskim. A hebrajski jest niejasny.

I tak tłumaczymy Księgę Rodzaju. Co mam powiedzieć? Że duch Pański był nad wodami lub na powierzchni wód. I tak powiedzieliśmy, że dosłownie chodzi.

Duch chodził po wodach, a nie po wodzie. Takie małe słowa, a myślisz, że cóż, powinno to być łatwe do przetłumaczenia. A ty po prostu próbujesz i to nie działa.

Nie komunikuje się. OK, więc co robimy z tymi idiomami? Przede wszystkim musimy rozłożyć idiom na części i zrozumieć go. Oto idiom.

Maryja zachowywała to wszystko w swoim sercu. Mówienie o Jezusie i wszystkich pochwałach, jakie ludzie oddawali Jezusowi. I co więc zrobiła? Zastanawiała się nad nimi.

Myślała o nich. Medytowała nad nimi. Od czasu do czasu, gdy coś robi, przychodzi mi to na myśl.

I ma to ciepłe uczucie w sercu. Więc rozbiliśmy to. Rozumiemy to.

OK, pierwsza opcja. Śmiało, przetłumacz to dosłownie na ten inny język. Po pierwsze, czy ten język ma idiom? To, czy to rozumieją, czy nie, to jedno pytanie.

Ale czy mają idiom? Na przykład mamy ten idiom w Księdze Rodzaju. Rodzaju 24-63. Sługa Abrahama poszedł i wziął żonę dla Izaaka.

Żoną jest Rebeka. Wracają tą karawaną, a Izaak spaceruje po polach. Wyszedłem medytować w terenie.

Podniósł oczy swoje, a oto nadciągały wielbłądy. Jaki idiom występuje w tym zdaniu? Podniósł oczy. Nie zrobił tego dosłownie.

Powtórzę jeszcze raz: idiomy nie są dosłowne. Co to znaczy? To znaczy, że tu był. On trochę tak chodzi.

I patrzył przed siebie. Próbowaliśmy więc przetłumaczyć to na język Pocomo . Byłem tam, aby udzielić im porady konsultanta.

I mieli taki wyraz. Izaak wyszedł i podniósł oczy. A ja odpowiedziałem: OK, chłopaki, tak, to w dużej mierze hebrajski idiom.

Jak więc normalnie powiedziałbyś to w swoim języku? I mówili, że podniósł swoje oczy. To dokładnie ten sam idiom i jest używany dokładnie w ten sam sposób. Zapytałem: czy jesteście 13. zaginionym plemieniem? Znasz 12 zaginionych plemion.

Teraz masz 13. To jest dokładnie ten sam sposób. I tak nie było mowy o żadnych zmianach.

To samo wyraziliśmy w Ormie. A fragment, o którym myślę, dotyczy sytuacji, gdy Abraham siedział w swoim namiocie i trzech aniołowie przyszli, aby go zobaczyć. Podniósł oczy i oto nadchodziło trzech mężów.

Więc powiedzieliśmy: OK, to nie znaczy, że podniósł wzrok. Jak rozbić ten idiom? A ja mówię: cóż, OK, spojrział w górę. A mój tłumacz z Ormy przetłumaczył moje słowa dosłownie na język Orma.

Dlatego jedną z rzeczy, które zwykle robimy, jest proszenie ludzi ze społeczności, aby przyszli i posłuchali tego, co przetłumaczyliśmy. A potem możesz nam pomóc i powiedzieć nam, co to dla ciebie znaczy. Więc powiedziałem: przeczytaj to zdanie.

tłumacz przeczytał to zdanie. Abraham podniósł wzrok i zobaczył nadchodzące trzy osoby. I powiedziałem: przepraszam, przyjacielu, czy możesz zrobić to, co zrobił Abraham? Zgodnie z wyrokiem Ormy.

I poszedł tak. A ja na to: dlaczego miałyby to zrobić? A oni powiedzieli: cóż, może to były istoty duchowe, które latały, schodziły i mówiły: „O mój Boże, mamy problem”. Musieliśmy więc wymyślić wyrażenie Ormy, które nie miało nic wspólnego z podnoszeniem.

A jak byś to powiedział? I pomyśleliśmy o działaniach ciała. Spał, może przed swoim namiotem. I poszedł tak.

I mieli wyraz. Podniósł głowę i zobaczył, że nadchodzą. Czy ma więc idiom? Można to przetłumaczyć dosłownie.

Więc mieliśmy takie wyrażenie. Maryja zachowywała to wszystko w swoim sercu. W języku Sabatu istnieje taki idiom.

Dokładnie ten sam idiom, słowo w słowo. A to oznacza zgorzknienie lub urazę. Trzymanie czegoś w sercu oznacza zgorzknienie lub urazę.

A więc tak mówi tłumaczenie na Sabat. Maria żałowała tego wszystkiego. Czy naprawdę to chcemy powiedzieć? Nie, nie jest.

Oto przykład sytuacji, w której dosłowność ma niewłaściwe znaczenie. Dosłowność może czasami mieć całkowicie błędne znaczenie. Dlatego nie powinniśmy robić tego dosłownie, jako standardowej praktyki.

OK, oto kolejny. W Księdze Jonasza 4:11 Bóg rozmawia z Jonaszem. A Bóg usprawiedliwia to, co zrobił.

I mówi: Czy nie powinienem współczuć Niniwie, wielkiemu miastu, w którym żyje ponad 120 000 ludzi, którzy nie odróżniają prawej ręki od lewej, a także wiele zwierząt? Tak więc jeden z moich kolegów pracujących ze mną nad językiem orma i jego zespół tłumaczy, z którym współpracował, przetłumaczyli to dosłownie, ponieważ Orma ma takie wyrażenie. Nie odróżnianie prawej ręki od lewej. To wyrażenie Ormy.

Świetnie. Więc poszedłem tam. Może o tym mówią.

I tak przyszło do nas kilku miejscowych ludzi. Zapytałem tego gościa, kim są ci ludzie, którzy nie odróżniają prawej ręki od lewej? A on na to: „Och, oni są upośledzeni umysłowo”. Przepraszam, czy w Niniwie naprawdę jest 120 000 osób upośledzonych umysłowo? Prawdopodobnie nie.

Musieliśmy więc wybrać inne słowo. Zatem tutaj znowu dosłowność była błędna. Nadał ci błędne znaczenie.

Musieliśmy zatem wymyślić coś innego. Nie odróżniają dobra od zła, niż prawa od lewej.

Zatem nierozróżnianie dobra od zła jest przynajmniej lepsze niż nadawanie niewłaściwego znaczenia. Co ciekawe, jeśli spojrzysz na różne wersje, mówią różne rzeczy na temat tego, kto to może być. W jednym z nich, w tłumaczeniu Dobrej Nowiny, czytamy: „Dzieci”.

Czy nie powinienem współczuć 120 dzieciom? Z moich badań i wszystkich komentarzy wynika, że to jedyna wersja, która idzie w tym kierunku. To chyba nie ma na myśli dzieci. Prawdopodobnie oznacza to wszystkich tamtejszych ludzi.

Większość komentatorów uważa, że Niniwę zamieszkiwało 120 000 mieszkańców. Zamiast tak wielu dzieci i dorosłych, byłoby nie wiadomo ilu ludzi. OK, więc musimy wiedzieć, że jest to idiom.

Musimy wiedzieć, co oznacza ten idiom. A potem musimy to odpowiednio przetłumaczyć. Zatem pierwsza opcja, przetłumacz ją dosłownie, działa, jeśli masz już ten idiom w języku.

A to oznacza to samo. OK, więc mieliśmy ten. Jak poradzili sobie z tym? Przepraszam.

W języku Sebaldów trzymanie rzeczy w sercu oznacza, że jest zgorzkniała lub urażona. Więc powiedzieliśmy: OK, cóż, jak możesz to przetłumaczyć i zachować to samo znaczenie? I powiedzieli, że Maria trzymała to wszystko w gardle: różne części ciała, to samo znaczenie.

W przypadku idiomów należy pamiętać o jednej rzeczy: zachować szczególną ostrożność podczas tłumaczenia idiomów wykorzystujących części ciała. Ponieważ istnieje ryzyko, że części ciała używane w jednym języku nie odpowiadają wyrażeniom części ciała używanym w innym języku. Dlatego nie możesz używać serca w innych językach, gdy przekazujesz emocje.

W Ormie mówią żołądek. Ma problemy z żołądkiem, co oznacza, że jest zdenerwowany. A więc serce po hebrajsku, żołądek w innych językach, wątroba w innych językach.

Uważaj więc na używanie części ciała. Części ciała nie zawsze się komunikują. W rzeczywistości często nie komunikują się.

OK, czasem trzeba po prostu powiedzieć to wprost. Rozbijasz znaczenie i mówisz to bez żadnego metaforycznego języka. Na przykład w Dziejach Apostolskich 11:22 wiadomość ta dotarła do uszu Kościoła.

Więc, co to znaczy? Oczywiście nie jest to budynek kościoła, z którego wychodzi mnóstwo uszu. Ale to dziwna rzecz, która przychodzi mi na myśl. No to co zrobili? Ta wiadomość dotarła do Kościoła.

Ponownie, jest to podróznicza wiadomość. To trochę jak antropomorfizm, że wiadomości robią coś, co robią ludzie. Tę wiadomość usłyszeli ludzie w kościele.

Oznacza to samo. Rozbicie języka figuratywnego zmniejsza ryzyko nieporozumień. OK, kolejny.

Ci, którzy szukali życia dziecka, nie żyli. Dążenie do życia dziecka to idiom. Chodzi o Heroda i żołnierzy Heroda próbujących odnaleźć Jezusa.

I szukali go przez jakiś czas. A potem ci ludzie zginęli. A potem nadszedł dla nich czas powrotu z Egiptu.

A u Mateusza jest napisane: ci, którzy czyhali na życie dziecka. Jak możemy to powiedzieć wprost? Z jednej strony ci, którzy chcieli zabić dziecko, nie żyli. To jest ten, który otrzymaliśmy w poprzedniej dyskusji.

Aby wywyżżyć imię potomka na jego dziedzictwie. Tak się dzieje, gdy masz brata, który poślubia żonę swojego zmarłego brata. Brat żeni się więc ze swoją szwagierką.

Ona ma syna. Syn ten zostaje wówczas nazwany na cześć swojego pierwotnego ojca, ojca, który zmarł. A na jego dziedzictwie widnieje kolejne dziwne wyrażenie.

Są to więc dwa dziwne wyrażenia połączone w jedno. Zachowanie imienia zmarłego na jego majątku lub wraz z nim. Rzeczy, które ktoś może odziedziczyć, w szczególności ziemię.

Ziemia była naprawdę, naprawdę ważna. Zamiast więc mówić: podnieś imię, zachowaj imię, zamiast mówić o jego dziedzictwie, o jego majątku.

OK. A więc podsumowanie tego, jak tłumaczyć idiomy. Jeśli możesz, użyj idiomu, ponieważ naprawdę wzbogaca on tekst i czyni go bardziej interesującym.

I to sprawia, że dla czytelników staje się to bardziej żywe, jeśli chodzi o tłumaczenie na inny język. Jeśli potrafisz, przetłumacz ten idiom dosłownie.

Wtedy i tylko wtedy, gdy oznacza to samo w obu językach, przetłumacz je, używając innego idiomu o tym samym znaczeniu. Tak jak wtedy, gdy powiedzieliśmy w języku Sabatu, ona trzymała te wszystkie rzeczy w swoim sercu.

To był ten z Biblii. Powiedzieli, że trzymała to w gardle. A to oznaczało to samo.

Możesz więc użyć idiomu dla idiomu. I ostatnia rzecz. Podziel to i powiedz dosłownie.

To tylko niektóre najlepsze praktyki. To nie są zasady. Wystarczy, że masz ten zestaw narzędzi w swoim zestawie narzędzi, a następnie stosujesz go w danej sytuacji, w zależności od języka, w zależności od słów, w zależności od kontekstu obu.

Dziękuję.

To jest doktor George Payton w swoim nauczaniu na temat tłumaczenia Biblii. To jest sesja 12, Wyzwania w tłumaczeniu i komunikacji, Zagadnienia językowe, Część 1.